

Szeged-Csanádi Egyházmegye
Gelsey Vilmos Pedagógiai Intézete

Iskolai Könyvtárosok – Hírlevél

IV. évfolyam I. szám

A könyvre adott pénz látszólag eldobott pénz. Mint a vetőmag.
(Gárdonyi Géza)

A Gál Ferenc Főiskola új, kibővített katalógusa

Szeretnénk beszámolni egy nyáron történt változásról. A Gál Ferenc Főiskola Könyvtárának katalógusában szeptembertől már mindhárom kari könyvtár állománya kereshető. A Gál Ferenc Főiskolához 2014-ben csatlakozott a szarvasi Pedagógiai Kar, 2017 februárjában pedig a Gyulai Egészség – és Szociális Tudományok Kar. A Karok csatlakozásával a könyvtári szervezet is bővült, a szegedi könyvtár központi könyvtár lett, a Szarvason és Gyulán található könyvtárak pedig kari könyvtárak. A szegedi könyvtár a Corvina rendszert használja, a két kari könyvtár pedig a Huntéka rendszert. Tavasszal fogalmazódott meg a gondolat, hogy ne három, különálló katalógus működjön, hanem az állományok egy helyen legyenek elérhetők. Majd a Monguz cég munkatársaival folytatott megbeszélés után, megszületett a döntés, hogy a központi könyvtár rendszere legyen

mindhárom könyvtárban. A nyár folyamán megtörtént az adatbázisok összetöltése, a tesztadatbázis kipróbálása, a kollégák képzése, és szeptembertől mindhárom kar könyvtárának dokumentumállománya egy katalógusban kereshető és érhető el. A rekordokban a lelőhelyek alapján látható, hogy melyik könyvtárban található a keresett mű. A közös katalógus a karok közötti könyvtárközi kérések teljesítését is segíti.

<http://160.114.47.200/WebPac/CorvinaWeb>

Országos Könyvtári Napok - rendezvények országszerte

A tartalomból:

- Megújult katalógus 2
- Elődeink a szakmában 2
- Könyvajánló 3
- Könyvtárhasználat 4

Október első hetében rendezték meg a több mint egy évtizedes múlt-ra visszatekintő Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozatát. Az ország számos könyvtára csatlakozott, az idei téma mottója „Csak tiszta forrásból!” volt. A kapcsolódó témakörök: Információforrások, tudásforrások; A boldogság forrásai; Az élet forrása, a víz; Népi hagyományok – múltunk forrásai; A ter-

mészet forrásai – Mozdulj ki!

Az esemény honlapja összegyűjtötte, a számos településen megrendezett program felhívását, és az eredményeket is megtekinthetjük, a fényképek segítségével bepillantunk a programok hangulatába.

<http://osszefogas.kjmk.hu>

Elődeink a szakmában

A Könyvtári Figyelő 2017. évi 2. számában jelent meg Megszólított elődök címmel Csapodi Csaba és Csapodiné Gárdonyi Klára életét és az 1980-as években elkészült, de publikálatlan pályainterjúkat bemutató, közlő írás. Egy sorozatnak lehetünk tanúi, a korábbi számokban már megjelent Marót Miklósról, Kozocsa Sándorról, Walleshausen Gyuláról megjelent tanulmányok, és a Könyvtári Figyelő következő számában jelenik majd meg a záró rész Vértessy Miklósról.

Nevükkel a kollégák tanulmányaik során találkoztak, hiszen mindannyian tanultunk a Corvinákról, a Corvina-kutatásokról, a középkori magyarországi kódexek felkutatásáról. Házaspárként végezték munkájukat, a könyvtárban ismerkedtek meg, és segítették végig egymás munkáját. Első lektorálást is egymásnak végezték. Érdekes és érdekes elolvasni a közös interjút, amelyben életútjukkal ismerkedünk meg, és olvashatunk a szakmánkra vonatkozó fontos megállapításokat.

A Széchényi Könyvtárban töltött időszakokkal kapcsolatban fogalmazza meg Cs. Gárdonyi Klára, hogy Fitz József vezetése alatt számos újítás történt. Az egyik ilyen az adréma-gép volt, amelynek

segítségével a könyvtári cédulákat lehet többszörözni. Ennek fontossága, hogy „A katalógus a könyvtár lelke, és az legfontosabb, hogy könnyen használható és hozzáférhető legyen.”

Mindkettőjük nevéhez számos könyv és publikáció kapcsolódik. Csapodi Csabát 90 éves korában a Magyar Könyvszemle tematikus számmal köszöntötte, majd 2002-ben jelent meg a Jubileumi csokor Csapodi Csaba tiszteletére. Egyikőjük sem készült könyvtárosnak, majd mégis mindketten elhivatottan és odaadással végezték munkájukat, kutatásaikat.

Csapodi Csaba szavaival zárva: „Nem győzöm hangsúlyozni, hogy nagyon megszerettem ezt a pályát és a legszebb foglalkozások egyikének tartom. Főleg a tudományos könyvtárit, mert harmonikus egységbe olvas itt a józan gyakorlatiasság, az elmélet, a tudományos kutatás és a mások kutatásának támogatása”.

„Harmonikus egységbe olvad itt a józan gyakorlatiasság, az elmélet, a tudományos kutatás és a mások kutatásának támogatása” Csapodi Csaba (1910-2004) és Csapodiné Gárdonyi Klára (1911-1993) in: Könyvtári Figyelő 2017. 2. sz. 232-250. p.

Közös gondolkodás - válasz 4.

Egyik kollégánktól érkezett a következő könyv ajánlója.

A szerzőpáros Rachel Cochin és David Levithan folytatta Dash és Lily történetét. A két fiatal történetébe a karácsonyi készülétek idején csöppenünk, és a korábbi harmóniát nem találják a főszereplők. De a városi kalandok után a karácsony szeretetben köszönt rájuk. Érdekessége a regénynek, hogy könyvtárosok is szerepelnek benne, és Dashról megállapítják, hogy a következő nemzedék könyvtárosai közé tartozik.

Könyvajánló

A kötet a könyvtár és oktatás kapcsolatának helyzetéről szeretne képet adni.

Elsőként azt hangsúlyozza, hogy egymás nélkül (könyvtár és oktatás) nem lehet magas szintű ismeretek birtokába jutni. A könyvtárak alapvető feladatai nem változtak: a szolgáltatás megőrzés, oktatáskutatás támogatása, azonban az eszközök, a technológia sokat változott, fejlődött. A leendő könyvtárosokat meg kell tanítani arra, hogy együttműködjenek oktatási rendszerekkel, képzésmentes rendszerekkel. Legfontosabb cél azt elérni, hogy tudatosan könyvtári környezetben valósuljanak meg az ilyen irányú kezdeményezések. (Ehhez sok mindenki törekvése szükséges.) Az átalakuló világban, vállalni kell a könyvtáraknak, elsősorban a felsőoktatási könyvtáraknak ezt a fajta változást. Mindezen feladatok közé tartozik: az e-learning rendszerek aktív támogatása és szolgáltatása; a tartalmak rendszerbe integrálása, és szolgáltatásuk megoldása (repozitóriumok); a tartalmak biztonsága és hitelessége, és mindezeket mobil eszközökön való megjelenítése. Mind a tisztán e-learning és a blended-learning, vagyis vegyes típusú oktatási forma támogatása a cél. Fontos még a személyre szabott szolgáltatások fejlesztése.

Ahhoz, hogy a könyvtárak megfelelő elektronikus tanulási környezetet alakítsanak ki, fontos a digitális műveltség, ezen belül a digitális írástudás fogalmának tisztázása. Számos fajtája létezik, és sok tényező befolyásolja, hogy az egyén melyiket, milyen szinten sajátítja el. Ez függhet a kortól, az egyén felkészültségétől, a

kommunikációs készségtől, az egyéni jellemzőitől. (Hozzátenném, hogy sokat számít, hogy milyen „kihívások” érik az egyént, milyen feladatokat kell digitális környezetben megoldania.) Yoram Eshet-Alkalai öt írástudás fajtát különböztet meg: képi-vizuális; reprodukciós; laterális, többirányú; információs; szocioemocionális. És nem szabad megfeledkezni a könyvtári írástudásról, amely a könyvtári eszközök használatát, a keresési stratégiák elsajátítását jelenti. Az oktatástámogató eszközök fejlesztésénél a különböző írástípusokat figyelembe kell venni.

Az utóbbi időben a könyvtárak információközvetítő szerepe erősödött. A hagyományos dokumentumok szolgáltatásától az információszolgáltatás feladatkör betöltéséig eljutott, és mindezt párhuzamosan is végzi. A hatékony információszolgáltatáshoz szükséges a megfelelő eszközfelszereltség, és a szakképzett munkaerő jelenléte. Akkor tud egy könyvtár hatékony szolgáltatást kialakítani, ha eszközfelszereltségben nem marad le a fiatalok eszközigényétől, és ezekre az eszközökre korszerű szolgáltatásokat tud bevezetni.

A következő fejezetben a szerző a repositóriumokat és az e-könyvtár fogalmát és jellemzői mutatja be részletesen. A repositóriumok egyrészt intézményekhez kötődnek, és az ott végzett tudományos munkát

Kép forrása:

<https://webshop.uni-eszterhazy.hu/>

gyűjti össze, másrészt épülhetnek tematikus repositóriumok is, amelyek egy-egy témához kapcsolódóan intézmények felett valósul meg. Használhatóságukat, értéküket a metaadatok határozzák meg. Megismerkedhetünk a metaadatok típusaival: leíró, adminisztrációs, szerkezeti és megőrzési. Még egy fontos fogalommal ismerkedhetünk meg: az e-learning könyvtár. „Az e-learning könyvtár nem csak multimédia alkalmazások, elektronikus módon tárolt szövegek gyűjteménye és ezek online úton történő szolgáltatása, hanem komplex oktatási és szolgáltatási rendszer, menedzselt tanulási környezetben.”¹

Ezután egy esettanulmányt olvashatunk az EKLEKTIKA projekt létrehozásáról.

¹ idézet: 68. oldal

A dokumentum a Kiadó oldaláról ingyenesen letölthető. <https://webshop.uni-eszterhazy.hu/hu/termek/ko-nyvta-r-e-s-oktata-s>

Czeplédi László: Könyvtár és oktatás, oktatási környezetek könyvtári támogatása, Eger, Líceum, 2015.

